

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 004497 18 Кж 3
Бања Лука, 12.06.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића као председника вијећа, Даниеле Миловановић и Обрена Бужанина, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог С. М. због два кривична дјела полно насиље над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске у стицају, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Добоју и браниоца оптуженог адвоката Ц. А. из Д., изјављеним против пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004497 17 К од 21.12.2017. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени и његов бранилац, дана 12.06.2018. године донио је

ПРЕСУДУ

Жалба окружног јавног тужиоца у Добоју се одбија, а дјелимичним уважавањем жалбе браниоца оптуженог С. М., преиначава се пресуда Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004497 17 К од 21.12.2017. године у правној оцјени дјела и у одлуци о кривичној санкцији, тако што се радње оптуженог описане у тачки 2. изреке те пресуде, правно квалификују као кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 7. у вези са ставом 3. Кривичног законика Републике Српске, за које дјело му се утврђује казна затвора у трајању од 2 (двје) године, а прихвата се као правилно утврђена казна затвора у трајању од 7 (седам) година за кривично дјело полно насиље над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, описано у тачки 1. изреке, па се примјеном одредби члана 56. став 1. и 2. тачка 3. Кривичног законика Републике Српске, оптужени осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, у коју му се на основу одредбе члана 59. истог Законика, урачунава вријеме проведено у притвору почев од 05.05.2017. године па надаље.

У преосталом дјелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број 13 0 К 004497 17 К од 21.12.2017. године, оптужени С. М. оглашен је кривим за два кривична дјела полно насиље над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама) у стицају, па му је за кривично дјело из тачке 1. изреке те пресуде, утврђена казна затвора у трајању од 7 (седам) година, а за кривично дјело из тачке 2. изреке, казна затвора у трајању од 5 (пет) година и 6 (шест) мјесеци, те

је примјеном одредаба члана 42. став 2. тачка 2) истог Закона осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом, на основу одредбе члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12, у даљем тексту: ЗКП РС) оптужени је ослобођен од обавезе накнаде трошкова кривичног поступка.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни јавни тужилац у Добоју (у даљем тексту: тужилац) и бранилац оптуженог. Тужилац пресуду побија због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се пресуда преиначи и оптужени теже казни.

Бранилац оптуженог жалбу је изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптужени ослободити од оптужбе или да се примјени Кривични законик Републике Српске или да се пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

У писменом одговору на жалбу тужиоца, бранилац оптуженог је предложио да се та жалба одбије као неоснована.

На сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, републички јавни тужилац је изложио жалбу окружног тужиоца, те у цијелости остао код жалбених навода и приједлога жалбе. Бранилац оптуженог је остао у цијелости код поднесене жалбе, као и код писменог одговора на жалбу тужиоца, а оптужени се придружио ријечима свог браниоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и одговор браниоца оптуженог на жалбу тужиоца, одлучено је као у изреци ове пресуде, из сљедећих разлога:

Жалба браниоца оптуженог истиче приговор да је измјеном тачке 1. оптужнице, тужилац није извршио прецизирање оптужнице, нити је исту дјелимично измјенио, већ је исту проширио новом радњом извршења и то на штету оптуженог, па је прихватањем такве оптужнице, по ставу ове жалбе, првостепени суд повриједио одредбу члана 294. став 1. ЗКП РС.

Изнесени жалбени приговори нису основани. Наиме, са једне стране, у смислу одредбе члана 290. ЗКП РС, тужилац је овлаштен да на главном претресу измјени оптужницу, ако оцјени да изведени докази указују да се измијенило чињенично стање изнесено у оптужници, у ком случају се не врши потврђивање оптужнице. Са друге стране, одредбом члана 294. став 1. ЗКП РС, на чију повреду указује жалба браниоца, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дјело које је предмет оптужбе садржане у потврђеној, односно на главном претресу измјењеној оптужници. Према томе, како је у конкретном случају, тужилац, а не суд, извршио измјену оптужнице у складу са одредбом члана 290. ЗКП РС, те како тужиоцу није потребна дозвола за овакву процесну радњу, већ је довољна његова нова субјективна оцјена доказа, то су без основа жалбени приговори о повреди члана 294. став 1. ЗКП РС.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима изнесеним у жалби браниоца оптуженог, су по оцјени овог суда, потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа, изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да је оптужени починио кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, описано у тачки 1. изреке побијане пресуде, за које је том пресудом оглашен кривим. Приговори жалби којима се та утврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалбама, нису основани.

Наиме, побијана пресуда је изнијела садржај исказа свих свједока, како оптужбе, тако и одбране, те је затим све те исказе правилно оцјенила. Прије свега, побијана пресуда је анализирала садржај исказа свједока млдб. оштећених, па их је правилно оцјенила као вјеродостојним, дајући о томе ваљано образложење на страни 6. и 7., које у цијелости прихвата и овај суд. Када се искази оштећених доведу у везу са исказима свједока оптужбе Ј. У., С. М.1, Ј. М., Р. П., Т. Ж.-С., Г. А., Г. Ј.-С. као и са вјештачењем вјештака психолога Т. Д., онда нема сумње у правилности оцјене вјеродостојности исказа оштећених. Истовремено, побијана пресуда је изнијела садржај и исказа оптуженог, правилно оцијенивши га као неувјерљивим, дајући о томе ваљане разлоге, које такође у цијелости прихвата и овај суд. Осим тога, искази оштећених нису доведени у сумњу ни исказима свједока одбране Ј. М., В. Д. и С. У. и исказом и писменим налазом и мишљењем вјештака неуропсихијатра С. Ђ., како је то правилно утврдио првостепени суд.

Стога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари утврђено и потпуно и правилно, а жалбени приговори браниоца оптуженог у овом основу побијања пресуде, неосновани.

На правилно утврђено чињенично стање, правилно је примјењен кривични закон у односу на кривично дјело из тачке 1. изреке пресуде и радње оптуженог, онако како су описане у овој тачци изреке побијане пресуде, садрже сва битна обиљежја кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, због чега су неосновани и приговори жалбе браниоца оптуженог у основу побијања пресуде због повреде Кривичног закона у односу на ово прво дјело.

Међутим, насупрот томе, по оцјени овог суда, радње оптуженог чињенично описане у тачки 2. изреке побијане пресуде, нису правилно правно квалификоване као кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС. Наиме, одредбом члана 172. новог Кривичног законика Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 64/2017) прописано је кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година и у ставу 1. је прописано да ко изврши обљубу или са њом изједначену полну радњу са дјететом млађим од петнаест година, казниће се казном затвора од двије до десет година. Ставом 3. цитиране одредбе предвиђени су квалификовани облици овог дјела и у истом је, између осталог, прописан квалификовани облик ако постоји велика несразмјера у зрелости и узрасти

између учиниоца и жртве. Ставом 7. наведене одредбе између осталог, прописано је да ако је нека друга полна радња извршена под условима из става 3. истог члана, учинилац ће се казнити казном затвора од једне до осам година. За разлику од новог Кривичног законика, КЗ РС који је важио у вријеме извршења предметних кривичних дјела, у члану 195. став 1., као и у самом називу дјела, изједначава радњу извршења обљубу са другом полным радњом дјетета и за то дјело у квалификованом облику (став 4), прописује казну затвора најмање пет година.

Према томе, како радње оптуженог чињенично описане у тачки 2. изреке побијане пресуде не представљају полне радње које су изједначене са обљубом (за разлику од радње описане у тачки 1. изреке побијане пресуде), па како је за овај облик извршења дјела у члану 172. став 7. Кривичног законика Републике Српске прописана мања казна затвора у односу на КЗ РС који је важио у вријеме извршења дјела, то је у смислу начела „примјене блажег закона“, Кривични законик блажи за учиниоца. С тога је овај суд, у овом дјелу уважио жалбу браниоца оптуженог, те је преиначио побијану пресуду у погледу правне оцјене дјела, тако што је радње оптуженог, описане у тачки 2. изреке те пресуде, правно квалификовао као кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 7. у вези са ставом 3. Кривичног Законика Републике Српске.

Жалба тужиоца, као и жалба браниоца пресуду побијају због одлуке о кривичној санкцији. Тужилац сматра да су појединачно утврђене казне мале, те да је мала и јединствена казна затвора, која је побијаном пресудом изречена оптуженом, док жалба браниоца истиче да су те казне превисоко одмјерене.

Оцијењујући приговоре жалби у основу побијања пресуде због одлуке о кривичној санкцији, овај суд налази да је жалба тужиоца неоснована, а да је жалба браниоца оптуженог у овом основу побијања пресуде дјелимично основана. Наиме, казна затвора у трајању од 7 (седам) година за кривично дјело из тачке 1. изреке побијане пресуде је по оцјени овог суда, правилно одмјерена. Међутим, обзиром да је овај суд кривично дјело из тачке 2. изреке пресуде, правно квалификовао као кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 7. у вези са ставом 3. Кривичног Законика Републике Српске, за које дјело је прописана знатно мања казна затвора у односу на кривично дјело полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, то је овај суд дјелимично уважио жалбу браниоца оптуженог, побијану пресуду преиначио у одлуци о казни, прихватајући као правилно утврђену, казну затвора у трајању од 7 (седам) година због кривичног дјела полног насиља над дјететом из члана 195. став 4. у вези са ставом 1. КЗ РС, док је оптуженом за кривично дјело обљуба са дјететом млађим од петнаест година из члана 172. став 7. у вези са ставом 3. Кривичног Законика Републике Српске, утврдио казну затвора у трајању од 2 (двје) године, те је примјеном члана 56. став 1. и 2. тачка 3. Кривичног законика Републике Српске, оптуженог осудио на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) година и 6 (шест) мјесеци, налазећи да је ова казна у свему примјерена тежини почињењих дјела, степену кривичне одговорности оптуженог и околностима под којима је дјела учинио, те потребна и довољна

ради остваривања сврхе кажњавања из члана 43. Кривичног законика Републике Српске у свим њеним сегментима.

Због свега наведеног ваљало је побијану пресуду преиначити на основу члана 328. став 1. ЗКП РС и одлучити као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић